

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 78/2023, referent a la Federació Catalana d'Esports per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual - ACELL.

Antecedents

1. En data 08/04/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra la Federació Catalana d'Esports per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual - ACELL (d'ara endavant, ACELL), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. El denunciant hi exposava el següent:
  - 1.1. Que "(...) a mitjans de febrer d'aquest any em vaig inscriure com a voluntari dels Special Olímpics que es celebraven a Granollers (...)."
  - 1.2. Que "Totes les comunicacions a través de qui coordina els voluntaris s'ha fet per correu electrònic."
  - 1.3. Que "El passat dia 24/03/2023 vaig rebre un correu electrònic de la responsable de natació dels jocs (...), on ens confirmaven [als voluntaris] els horaris i altra informació d'interès."
  - 1.4. Que "(...) en aquest correu electrònic, i no com en els anteriors, van enviar aquest correu sense fer servir l'opció amb còpia oculta (...), de manera que en aquest correu electrònic apareixien totes les adreces de correu electrònic de tots els voluntaris que participàvem a natació."
  - 1.5. Que va enviar un correu electrònic a ACELL per queixar-se del missatge tramès sense utilitzar l'opció de còpia oculta."
  - 1.6. Que "(...) tothom que hagi rebut aquest correu electrònic té les adreces de correu electrònic dels voluntaris que van participar a la prova de natació dels Special Olímpics de Granollers."

El denunciant aportava, entre altra, la documentació següent:

- Missatge electrònic de 24/03/2023, a les 17:20 hores, amb assumpte "Special Olímpics natació", tramès des del compte electrònic (...)@federacióacell.org. Estava adreçat a més de 40 destinataris, entre els quals el denunciant, sense fer ús de l'opció de còpia oculta. En aquest missatge s'indicava que s'adjuntava un llistat que, per error, en realitat no es va enviar.
- Missatge electrònic de 25/03/2023, a les 10:06 hores, tramès des del mateix compte que l'anterior i adreçat als mateixos destinataris, igualment sense fer ús de l'opció de còpia oculta. En aquest cas, el missatge anava acompanyat d'un arxiu adjunt en format Excel anomenat "llistat voluntaris 2.xlsx", del qual el denunciant no aportava còpia.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 187/2023), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC).
  3. En aquesta fase d'informació, en data 30/09/2023 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés sobre els motius pels quals no s'havia fet ús de l'opció de còpia oculta a l'hora d'enviar els missatges electrònics esmentats. També, sobre si disposava d'algun protocol o instrucció sobre l'ús del correu electrònic adreçada al seu personal. A més, se li demanava que aportés el llistat anomenat "llistat voluntaris 2.xlsx."
  4. En data 03/11/2023, ACELL va respondre el requeriment amb un escrit en què exposava el següent:
    - Que "és cert que la persona responsable de l'enviament d'aquests correus els va enviar en còpia oberta, però sense mala fe, potser per la quantitat de correus enviats a tantíssima gent durant els dies de les proves esportives dels Special Olympics i per motius diversos no va parar l'atenció que requeria l'enviament d'aquests e-mails."
    - Que "Les persones que fan ús del correu electrònic de la Federació segueixen el protocol de funcionament intern sense mesures escrites, però establertes per la seguretat de les dades i la informació. S'ha de tenir en compte que les persones que treballen o col·laboren a la Federació tracten dades i informació dels seus federats que són persones molt vulnerables i estan molt sensibilitzats en el tractament d'aquesta informació."
- Entre la documentació que ACELL adjuntava a l'escrit de resposta, hi havia la següent:
- Missatge electrònic de data 25/03/2023, a les 20:51 hores, amb assumpte "Natació specials", tramès per ACELL al denunciant. Se li demanaven disculpes per l'enviament dels correus sense utilitzar l'opció de còpia oculta.
  - El "llistat voluntaris 2.xlsx", el qual inclou una relació de 53 persones amb les dades següents: nom i cognom o cognoms, segons el cas.
5. En data 04/12/2023, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra ACELL per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a, en relació amb l'article 5.1.f, tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 11/12/2023.
  6. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.
  7. En data 21/12/2023, ACELL va formular al·legacions a l'acord d'iniciació, que s'aborden a l'apartat 2 dels fonaments de dret.

8. En data 23/01/2024, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades imposés a ACELL una sanció de multa de 1.500 euros, com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.f, ambdós de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 25/01/2024 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

9. En data 25/01/2024, l'entitat imputada va pagar per avançat 900 euros (nou-cents euros), corresponents a la sanció pecuniària proposada per la persona instructora en la proposta de resolució, una vegada aplicades les reduccions previstes a l'article 85 de la Llei 39/2015.
10. En data 21/02/2024, l'entitat imputada va presentar un escrit en què reconeix la seva responsabilitat en els fets imputats i renuncia a qualsevol acció o recurs per la via administrativa contra la sanció que s'imposa.

Fets provats

L'entitat denunciada va enviar dos missatges electrònics des d'un compte corporatiu, els quals va adreçar a nombrosos destinataris (persones voluntàries de l'entitat), sense fer ús de l'eina de còpia oculta. Els missatges esmentats, els quals formaven part del mateix fil, es van trametre en les dates 24/03/2023 i 25/03/2023; en un d'ells, s'adjuntava el document "l·listat de voluntaris 2.xlsx", que contenia una relació amb els noms i cognoms de 53 persones.

Amb l'enviament d'aquests missatges electrònics, l'entitat denunciada va difondre als receptors l'adreça electrònica de totes les persones destinatàries i el nom i cognoms de les persones que integren el l·listat de voluntaris. Atès que aquest correu electrònic es va enviar al col·lectiu de persones voluntàries, mitjançant el l·listat que es va adjuntar era possible relacionar algunes de les adreces electròniques amb el nom i cognoms dels seus titulars.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. De conformitat amb l'article 85.3 de l'LPAC, tant el reconeixement de responsabilitat com el pagament voluntari avançat de la sanció pecuniària proposada comporten l'aplicació de sengles reduccions del 20% de l'import de la sanció, acumulables entre si. L'efectivitat d'aquestes reduccions està condicionada al desistiment o la renúncia de qualsevol acció o recurs per la via administrativa contra la sanció. Per a ambdós casos, els apartats 1 i 2 de l'article 85 de l'LPAC preveuen la terminació del procediment.

Encara que va presentar al·legacions a l'acord d'iniciació, l'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució, ja que s'ha acollit a les dues opcions per reduir l'import de la sanció. Tot i això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada que la persona instructora va donar a les al·legacions davant l'acord d'iniciació.

2.1. En relació amb el reconeixement dels fets imputats i ara provats.

En el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació, l'entitat imputada exposava que "(...) reconeix la seva responsabilitat en la infracció comesa (...)", la qual atribuïa a una errada humana.

Respecte d'això, cal partir de la premissa que l'entitat reconeix que ha comès els fets imputats. En aquest sentit, les al·legacions formulades no són tendents a desvirtuar la realitat dels fets que van motivar la incoació del procediment, ni la qualificació jurídica establerta a l'acord d'iniciació, sinó que se centra en el fet que l'enviament es va produir per un descuit d'una persona treballadora de l'entitat.

Sigui com sigui, en el cas que aquí s'analitza s'ha acreditat que els missatges electrònics controvertits es van enviar sense usar l'opció de còpia oculta, cosa que va suposar la difusió de l'adreça electrònica i dels noms i cognoms de 53 persones. Certament, es pot considerar que aquest fet es va produir una sola vegada, ja que els dos missatges formen part d'un mateix enfilall, i que es va produir a causa d'un error d'una persona treballadora d'ACELL, circumstància que la mateixa entitat reconeix. D'aquesta manca de diligència, però, n'ha de respondre l'entitat imputada. A tot l'anterior, cal afegir que el règim de responsabilitat previst a la normativa de protecció de dades, concretament a l'article 70 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), recau, entre altres subjectes, sobre els responsables del tractament.

2.2. Pel que fa a les mesures que l'entitat ha pres per evitar que es reproduïxin els fets.

Respecte d'això, l'entitat imputada adduïa que "(...) treballem constantment perquè no torni a passar el mateix, a la vegada que hem millorat la nostra interacció professional i la seguretat informàtica."

Pel que fa a aquesta al·legació, i tal com va argumentar la persona instructora a la proposta de resolució, cal assenyalar que en aquest procediment no se sanciona la manca d'implementació de mesures de seguretat, sinó el fet d'haver-se vulnerat la confidencialitat de les dades, obligació prevista a l'article 5.1.f de l'RGPD i 5 de l'LOPDGDD, i que té un contingut diferent de les obligacions descrites als articles 25 i 32 de l'RGPD, vinculades amb mesures de seguretat. Dit d'una altra manera, una cosa és l'obligació que té el responsable o encarregat del tractament d'implementar les mesures tècniques i organitzatives pertinents per tal d'evitar la pèrdua, destrucció o dany accidental de les dades o el seu tractament no autoritzat o il·lícit; i, una altra, el deure de confidencialitat que incumbeix als responsables, encarregats i a totes les persones que prestin servei en les seves organitzacions, en relació amb les dades que tracten. Així doncs, es pot vulnerar la confidencialitat de les dades, com és el cas que aquí ens ocupa,

amb independència que el responsable o encarregat del tractament tinguin implementades unes mesures de seguretat adequades.

Aquesta Autoritat valora positivament que ACELL impulsi noves mesures per evitar que els fets es tornin a produir, però aquestes actuacions no afecten ni els fets declarats provats en aquest procediment, ni tampoc la seva qualificació jurídica. És un fet incontrovertit que, en les dates 24/03/2023 i 25/03/2023, personal al servei d'ACELL va enviar un total de 2 missatges electrònics que formaven part d'un mateix enfilall des d'un compte corporatiu i els va adreçar a una pluralitat de persones, sense fer ús de l'eina de còpia oculta; d'aquesta manera, va difondre les dades de la resta de destinataris, tal com s'ha indicat als fets provats.

2.3. Sobre la tipologia de les dades que contenien els missatges electrònics.

ACELL al·legava que "(...) el contingut [dels missatges electrònics] no era confidencial. Eren els horaris i llocs on havien de ser [els voluntaris]." Afegeix que "els voluntaris es coneixien gairebé tots (...)" i demanava que es tingués en compte que "les dades que es van tractar en aquell moment eren de contacte, no eren dades confidencials sinó públiques i conegudes per tots els voluntaris."

Respecte d'això, cal tenir en compte que les dades difoses (adreça electrònica i nom i cognoms dels voluntaris) són dades personals, les quals s'han de tractar de manera que se'n garanteixi una seguretat adequada, d'acord amb el que estableix l'article 5.1.f de l'RGPD. D'altra banda, com va ressaltar la persona instructora a la proposta de resolució, no s'acreditava que els voluntaris ja coneguessin aquestes dades abans de la tramesa dels missatges electrònics controvertits, ni molt menys que es tractés de dades públiques.

És per tot l'anterior que les al·legacions formulades per ACELL no van prosperar.

2.4. Sobre les circumstàncies concurrents.

En el seu escrit d'al·legacions, l'entitat imputada demanava que es tingués en compte "(...) la feina tan important que fem socialment per les persones amb discapacitat" i que "la nostra entitat no disposa de solvència econòmica, ja que el seu funcionament és per subvencions de l'administració i les quotes dels socis."

Aquestes circumstàncies es van tenir en compte a l'hora de fixar la quantia de la sanció de multa que es va imposar, i que s'analitza en el fonament de dret 4.

3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, relatius a l'enviament de 2 missatges electrònics sense emprar l'opció de còpia oculta, un dels quals incloïa un llistat amb el nom i cognoms de 53 persones, cal acudir a l'article 5.1.f de l'RGPD, que preveu el següent:

1. Los datos personales serán:

(...)

f) tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada a los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas ("integridad y confidencialidad").

Aquest principi d'integritat i confidencialitat previst per l'RGPD s'ha de complementar amb el deure de confidencialitat que recull l'article 5 de l'LOPDGDD, el qual estableix el següent:

“Article 5. Deure de confidencialitat

1. Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d'aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l'article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679.
2. L'obligació general que assenyalava l'apartat anterior és complementària dels deures de secret professional de conformitat amb la normativa aplicable.
3. Les obligacions que estableixen els apartats anteriors es mantenen encara que hagi finalitzat la relació de l'obligat amb el responsable o encarregat del tractament”.

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat el fet descrit a l'apartat de fets provats, que és constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a l'RGPD, que tipifica la vulneració de “los principios básicos para el tratamiento (...)”, entre els quals s'encabeix el de confidencialitat.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.i de l'LOPDGDD, de la manera següent:

“i) La vulneració del deure de confidencialitat que estableix l'article 5 d'aquesta Llei orgànica.”

4. En no encabir-se la Federació Catalana d'Esports per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual - ACELL en cap dels subjectes previstos a l'article 77.1 de l'LOPDGDD, resulta d'aplicació el règim sancionador general previst a l'article 83 de l'RGPD.

L'article 83.5 de l'RGPD disposa que les infraccions allà previstes se sancionin amb una multa administrativa de 20.000.000 d'euros com a màxim, o si es tracta d'una empresa, d'una quantia equivalent al 4% com a màxim del volum de negoci total anual global de l'exercici financer anterior, i cal optar per la de major quantia.

Dit això, correspon determinar la quantia de la multa administrativa que escau imposar. Segons el que estableix l'article 83.2 de l'RGPD, i també de conformitat amb el principi de proporcionalitat consagrat a l'article 29 de la Llei 40/2015, tal com indicava la persona instructora en la proposta de resolució, escau imposar la sanció de 1.500 euros (mil cinc-cents euros). Aquesta quantificació de la multa es basa en la ponderació entre els criteris agreujants i atenuants que a continuació s'indiquen.

Com a criteris atenuants, s'observa la concurrència de les causes següents, algunes d'elles invocades per l'entitat imputada:

- Manca d'intencionalitat (art. 83.2.b RGPD).
- El grau de responsabilitat del responsable o de l'encarregat del tractament, tenint en compte les mesures tècniques o organitzatives que hagin aplicat en virtut del que disposen els articles 25 i 32 de l'RGPD (art. 83.2.d RGPD).

- La categoria de les dades de caràcter personal afectades per la infracció, atès que no es tracta de dades de categoria especial (art. 83.2 g RGPD).
- No consta que s'hagin obtingut beneficis a conseqüència de la comissió de la infracció (art. 83.2.k RGPD i art. 76.2.c LOPDGDD).

Per contra, com a criteris agreujants cal tenir en compte els elements següents:

- El nombre de persones afectades (art. 83.2.a RGPD i 76.2.a LOPDGDD).
- La vinculació de l'activitat de l'infractor amb la pràctica de tractaments de dades personals (art. 76.2.b LOPDGDD).

5. D'altra banda, de conformitat amb l'article 85.3 de l'LPAC i tal com s'avançava a l'acord d'iniciació, si abans de la resolució del procediment sancionador l'entitat imputada reconeix la seva responsabilitat o fa el pagament voluntari de la sanció pecuniària, escau aplicar una reducció del 20% sobre l'import de la sanció provisionalment quantificada. Si hi concorren els dos casos esmentats, la reducció s'aplica de forma acumulada (40%).

Com s'ha avançat, l'efectivitat de les reduccions esmentades està condicionada al desistiment o la renúncia de qualsevol acció o recurs per la via administrativa contra la sanció (art. 85.3 LPAC, *in fine*).

Doncs bé, tal com s'ha indicat en els antecedents, per mitjà d'escrit de 21/02/2024, l'entitat imputada ha reconegut la seva responsabilitat. Així mateix, en data 25/01/2024 ha abonat per avançat 900 euros (nou-cents euros), corresponents a la quantia de la sanció resultant un cop aplicada la reducció acumulada del 40%.

6. Davant la constatació de les infraccions previstes a l'art. 83 de l'RGPD en relació amb fitxers o tractaments de titularitat privada, l'article 21.3 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, faculta la directora de l'Autoritat perquè la resolució que declara la infracció estableixi les mesures escaients perquè cessin o se'n corregeixin els efectes. Això no obstant, en aquest cas no escau requerir cap mesura per cessar o corregir els efectes de la infracció, atès que es tracta d'un fet puntual ja consumat i que l'entitat ha manifestat que ha implementat mesures encaminades a evitar que els fets com els que han comportat la incoació d'aquest procediment sancionador es tornin a produir.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Imposar a la Federació Catalana d'Esports per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual - ACELL la sanció consistent en una multa de mil cinc-cents euros (1.500 euros), com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.f, ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 6.

2. Declarar que la Federació Catalana d'Esports per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual - ACELL ha fet efectiu el pagament avançat de nou-cents euros (900 euros), que correspon a l'import de la sanció imposada, un cop aplicat el percentatge de deducció del 40% corresponent a les reduccions previstes a l'article 85 de l'LPAC.
3. Notificar aquesta resolució a la Federació Catalana d'Esports per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual - ACELL.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat imputada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora